

VIBRACIÓ

Setmanari Catalanista Republicà

Dijous vinent gran festa per tots. Assistiu als actes en honor del nou règim. Crideu amb fé: Visca la República!

ANY I

GIRONA, 9 D'ABRIL DE 1932

NÚM. 10

EN L'ANIVERSARI DE LA REPÚBLICA

El primer balanç

Dijous vinent commemorarem el primer aniversari de la instauració de la República. Es, doncs, l'hora propícia d'intentar un balanç d'aquest any memorable. Intentarem de fer-lo sense apassionaments, cosa que no vol dir absència de passió. L'apassionament és la desviació de la passió, i per tant un desordre, un desequilibri, un defecte; la passió és una virtut, i per tant una estructura, un ordenament, una acció.

La República en instaurar-se a Espanya, ha estat en primer terme, una lliçó pel món i per la història; segonament la primera lliçó que el món i la història han rebut d'Espanya; segonament la més alta aportació espanyola a una obra universal. La lliçó és aquesta: per a fer una revolució, per a canviar la faç d'un país, per a capgirar un règim secular per un altre nou de trinxera, no cal la força material, ni l'acció cruenta, ni la intervenció militar; n'hi ha prou amb la força del dret expressada per viaranyes democràtiques, quan la voluntat del poble es manifesta amb prou empenya, cohesió i claredat.

La segona lliçó és aquesta: que enfront del poble no hi ha poder possible; que tots els que es formen a la seva esquena són subreptícius; que tots els poders que vulguin subjugar el poble, són il·legítims, precaris i contraproduents.

Des de l'adveniment de la República es desprèn, doncs, una magna lliçó de democràcia, d'afirmació de la sobirania popular i de què aquesta quan s'exercita legalment, és el major exponent de ciutadania i la millor fórmula per a regir els destins de la col·lectivitat moderna. Per fi, ens permet d'afirmar que àdhuc quan la democràcia es desvia en algun punt, per ésser autèntica i legítima representació de la voluntat general, és la que té més títols per a justificar i disculpar aquelles possibles desviacions.

La República s'ha preocupat d'introduir, fonamentant i consolidant la supremacia del poder civil, rompent velles depravacions, antics mollos, vergonyoses supeditacions, contràries al dret polític, nefastes a través d'un secular experiment i impròpies d'un estat progressiu de civilització.

La República ha lluitat contra les oligarquies i les ha vençudes. Ha lluitat contra l'oligarquia plutocràtica, encastellada en tradicions de sang, en sistemes de caciquisme polític, en reminiscències feudals. Ha lluitat contra l'oligarquia militar, que subvertia la funció de l'exèrcit, que creava una casta inadmissible, que obstaculitzava la tasca del government de l'Estat. Ha lluitat contra l'oligarquia teocràtica, que imposava duanes espirituals, que s'immiscuïa a benefici propi en afers polítics, que tolerava el cesarisme per a mantenir el privilegi. Aquestes oligarquies tenien establert amb la monarquia el pacte del "do ut des", pacte il·lícit, perquè era a costes del poble, manipulat com una mercaderia i mantingut en la ignorància i en la misèria.

Per a acabar amb tal estat de coses, la República ha acabat amb els títols de noblesa; ha declarat, i amb fets pràctics, la igualtat dels ciutadans davant la llei; ha finit amb el militarisme, reduint els militars a la seva funció genuïna, i ha proclamat la neutralitat de l'Estat en matèria

religiosa, amb la separació consegüent entre aquest i l'Església.

Vis-a-vis amb la transcendència d'aquesta obra, estrictament civil i autènticament liberal, els excessos anticivils o antiliberals que hi hagi hagut, sobretot en l'aspecte confessional, no són més que episodis, perquè els tals excessos són d'ordre adjectiu; perquè són per naturalesa reparables i contingencials.

Condemnar el règim a l'impuls de la irritabilitat produïda pel fregadís d'aquells excessos, és judicar amb un criteri fragmentari; és limitar el camp visual del judici crític; és utilitzar un procediment dialèctic poc honest i força de mala fe.

Instaurar, doncs, l'esperit civil i democràtic en el lloc més alt dels poders legítims de l'Estat, al qual en l'esfera pública s'han de supeditar els altres pseudo-poders, és una tasca inèdita a Espanya i d'una categoria insuperable, i per tant insuperada fins ara entre nosaltres.

En l'aspecte econòmic, la República ha fet el primer pressupost nivellat de trenta anys ençà. Ha frenat la disbaixa dictatorial en obres públiques. Ha posat la primera pedra d'una política de foment agrícola, que tendeix a situar l'agricultura com la primera font de la riquesa pública.

En l'aspecte de l'ordre públic, després de sortejar amb un mínim d'estrall el desconcert dels primers mesos, ha anat reprimint els excessos de les forces extremistes; ha enfortit sensiblement en aquests darrers temps el principi d'autoritat; ha resolt poc a poc els conflictes socials, disminuint-ne el nombre i la virulència. Qui això no vegi, és que vol cloure els ulls a la realitat que es palpa.

En l'ordre de política internacional, ha donat Espanya una lluida representació a l'estranger; ha fet sentir la veu d'Espanya a Ginebra d'una manera digna; ha iniciat una política exterior, manuint l'Estat espanyol de tutelles depressives i donant la impressió de què es preocupava de jugar un paper eficient en els ambients internacionals.

Per a Catalunya i el seu plet, la República ha estat fins ara lleial. Es molt aquesta lleialtat, acostumats com estàvem, a tota mena d'indignants humiliacions, d'atropells inconcebibles, de negatives seculars a tota concessió de parcelles de llibertat.

Lleial Alcalá Zamora. Lleial Azaña. Lleial Llerroux.

El pacte de Sant Sebastià ha estat mantingut. Ha estat reconeguda la personalitat de Catalunya en donar forma a la Generalitat. Ha estat mantinguda pel govern la paraula de presentar l'Estatut i de discutir-lo, així com fins ara, la paraula d'aprovar-lo, com ho demostra el fet que tota la discussió de la Constitució girà entorn i sota la presència virtual de l'Estatut.

Els antecedents indicats ens permeten creure que entrem amb el millor peu en la darrera etapa que ha de consagrar el dret i la llibertat de la pàtria catalana. Aquesta sensació fortifica la nostra fe republicana i ens permet d'afirmar que quan el catalanisme republicà, envisotja la futura República, com una garantia per a Catalunya, i com la única possibilitat de resoldre concordatàriament el nos-

ANTENA

NO ES AIXÒ

"El Gironès" en el seu número de la setmana passada, acusa els catalanistes republicans de Girona d'haver fet i haver encobert campanyes de propaganda demagògica. No és la primera vegada que això es diu, i ja sembla que la dita vol pendre carta de naturalesa, com un clíxé fet, en certs medis polítics.

On i quan els oradors catalanistes republicans han fet demagògia? Cal concretar, cal precisar, i solament concretant podrem discutir fets i circumstàncies.

D'altra banda, afirmem que en conjunt, els oradors republicans locals responsables no han fet enlloc campanyes demagògiques. No hi ha, per tant matèria per a complicitats, toleràncies o encobriments.

Quant a l'agrariisme subversiu a que alludim recentment, sàpiga "El Gironès" que no ens referim més que a les campanyes menades per "Acció Social Agrària", de Banyoles. Tenim informacions de primera mà sobre campanyes fetes per altres elements afiliats en organitzacions republicanes locals, que no ens permeten acusacions d'aquell ordre.

Posem un cas concret. Recentment a Foixà hi hagué un acte en el que prengué part el senyor Cerezo. En aquest acte es digné que es previngués contra propagandes destructores del principi i del dret de propietat, encara que defensà, a tenor de les lleis republicanes, els drets dels arrendataris a no ésser juguet del caprici i del despotisme d'algun propietari des-
aprensiu.

Es això demagògic? Els catalanistes republicans, doncs, no hem d'acusar-nos de res, per la raó elemental que no hi ha hagut excessos oratoris per part dels propagandistes responsables.

Dir el contrari, és, o ignorància o mala fe.

PARAULES CLARES

No totes les actuacions públiques són reflex d'una orientació clara. Precisament massa sovint ens hem de doldre que no es reaccioni amb virior contra l'obscurantisme d'idees i el confusionisme de posicions. Així des del primer dia ens hem fet l'honorable propòsit de contribuir a mesura de la nostra modèstia, a destruir actituds, precisar opinions i puntualitzar situacions.

Ja sabem que el temps és el gran definidor, però el nostre deure ciutadà és l'acelerar aquesta acció del temps i avançar en el possible el moment d'implantar l'ansuada normalitat.

Recentment, un home del "Partit Catalanista Republicà", tan intel·ligent com modest, l'ex-regidor per Barcelona senyor Rafel Closes, en una conferència sobre la Constitució, en tractar de la part dogmàtica del codi fonamental de l'Estat, ha fet aquestes precisions que mereixen el nostre asentiment:

"Hi ha tres punts, digué, de diferent interpretació en ordre de drets individuals reconeguts en la constitució, que són: propietat, ensenyament i religió. Quant al primer, no es pot, àdhuc sense caure en el socialisme, desconèi-

INTERESSOS SURU-TAPERS

El modus vivendi amb França

Aquests últims dies, ha estat de molta actualitat el malestar produït, dintre la fabricació tapera gironina, per una nova augmentació dels drets de Duana francesos a la importació de taps de suru a França.

Moltes persones i fins i tot alguns fabricants interessats, no acaben de capir com és possible que vingui ara una infracció dels drets estipulats en un "modus vivendi" que està vigent i per tant no és denunciat.

Aquesta explicació és la que ens proposem donar en aquest article, com així mateix, dintre la modèstia dels nostres mitjans, procurar donar una orientació que si no és una solució del problema, al menys ajudi a cercar-la. La indústria tapera és massa essencialment gironina i prou influent dintre l'economia i la balança comercial espanyoles, perquè el nostre partit deixi passar en silenci el perill que corren aquesta manifestació d'una branca industrial catalana tan important i la vida dels obrers que hi intervenen.

Així ens trobem que França ha apujat els drets. Per què?

Perquè en 5 de juliol de 1931, el govern francès obtenia una llei batejada "Llei Cadenes" (cadenes en francès significa candau— per tant la llei tendeix a tancar-se fronteres endins amb pany i clau) mitjançant la qual, el Govern queda autoritzat, sense consultar el Parlament francès, a apujar els drets d'una manera automàtica.

Vista aquesta llei, és evident que el "modus vivendi" sobra, perquè és impossible seguir mantenint un tractat amb una nació que té a la mà la manera d'imposar drets prohibitius, per aquest procediment.

Per aquest motiu Nicolau d'Olwer obtenia en data primer d'octubre 1931, una llei d'Economia encaminada a autoritzar al Ministre, perquè pogués recarregar els drets de Duana dels productes procedents de països que hagin establert recàrrecs, coeficients o altra forma de sorpresa contra mercaderies espanyoles importades al seu territori. Aquest Decret significava la contra-partida de la Llei Cadenes.

Per altra part el 24 de desembre del mateix any, la Gasetta publicava un altre Decret del Ministeri d'Agricultura, Indústria i Comerç, autoritzant al Ministre per a fixar el contingent d'importació de determinats productes a Espanya, distribuint la xifra del contingent total entre les diferents nacions venedores, d'acord amb les necessitats de la nostra economia. Els productes susceptibles de veure's sotmesos a contingent d'importació eren:

Automòbils, sedes, sederes, peix fresc i sec, adobs, ous, fustes, material elèctric, vidres, cafè, carns frigorifi-

tre plet, tingué una visió lúcida i segura de les perspectives de l'esdevenidor.

Si la República en el segon any de vida segueix la marxa que el present instant fa preveure, i l'any vinent veiem realitzats els nostres afarys de catalanisme liberal i patriòtic, podrem llençar al vent totes les campanyes de la nostra al·leluia espiritual i beneir aquesta República que haurà estat per Espanya i per Catalunya com una Providència.

J. DE CAMPS I ARBOIX

ques, conserves de peix, tabacs, aparells telegràfics i telefònics.

Vist tot això no es comprèn, en primer lloc, perquè en novembre de 1931 arribà a signar-se un "modus vivendi" quan pràcticament resultava inexistent. Segonament, perquè després no ha estat denunciat "ipso facto". Ara ens trobem que els nostres productes deuen fabricar-se a precari, sempre subjectes al caprici d'un acord del Consell de Ministres francès, resultat a voltes d'interessos o conveniències electorals.

I el que encara esdevé més estrafolari, és que davant d'això Espanya no ha fet res. Tenim a mà el Decret Nicolau d'octubre i el Decret Domingo de desembre. Podem recarregar drets a productes francesos importats aquí. Podem contingentar-ne d'altres. Per què no s'ha fet ni es fa?

Ja sabem gairebé la resposta. També estem enterats de les dificultats del Govern de la República per a donar satisfacció a tothom i com a bons republicans que som, no entra en el nostre esperit ni la intenció de crear-li una dificultat més. Però hem de seguir argumentant. La resposta és que al moment de presentar-se la infracció, la taronja s'exportava. Ara s'està exportant la verdura en gran escala. Demà començarà la patata primerenca. Els interessos suru-tapers queden per ara subordinats a les conveniències d'aquests altres interessos nacionals.

Aquí està la clau del problema. Per quin motiu sempre la indústria tapera ha d'estar a les resultes d'aquestes altres manifestacions de l'exportació espanyola?

Es que els nostres fabricants no paguen llur contribució nacional i no formen part d'aquesta mena de Societat Anònima que és avui dia un Estat?

Es que els nostres obrers tapers no tenen dret a la vida i han de continuar vivint de jornals miserables, imposts forçosament per la falta de protecció a llur indústria?

El Govern ha de fer quelcom per a remeiar aquesta situació i s'ha de fer desseguida. Aquesta vegada els interessos surers estan en consonància amb els vineters. S'ha d'anar immediatament a la denúncia del tractat amb França.

Mentrestant precisa o recarregar o contingentar productes essencials de l'exportació francesa a Espanya, com són: Automòbils, sedes i sederes, perfumeria, novetats, neumàtics, etc...

Sembla que és una cosa crònica (i consti que en fer aquesta manifestació no ens mou cap afany de ofendre ningú, sinó més aviat ganes de contribuir a trobar la fórmula salvadora, mantenint tot el nostre respecte per a tots) que de les assemblees, reunions i converses tingudes entre fabricants exportadors tapers mai n'ha sortit cosa pràctica per desavinences de criteri o conveniències particulars. Nosaltres creiem que ultra això, és perquè han caigut en l'equivocació de creure amb l'eficàcia d'arranjaments simplistes cercats dintre la mateixa indústria. Per exemple, discutint si és o no convenient la prohibició d'exportació del suru primera matèria, quan és evident que per a donar crèdit a aquesta mida, prèviament seria necessària la "entente" amb Portugal.

El remei pot estar en fer que interessos francesos siguin oposats a altres interessos igualment francesos.

Enquestes de VIBRACIÓ

¿Quina influència creieu exercirà el vot de la dona catalana en els resultats electorals?

¿A Girona i a les seves comarques, en especial, en quines directrius creieu es manifestarà?

¿Sou partidari de la representació proporcional?

Publiquem les següents respostes a l'enquesta:

I i, II

Maí no he comprès, perquè en l'ordre polític— com en tants d'altres— es donen un drets a l'home i es neguen a la dona. El fet que arreu del món passi o hagi passat així, no demostra altra cosa que en el procés de la conquesta dels drets femenins, la humanitat segueix el mateix camí, llarg i ple de trencacolls, que per la conquesta d'altres drets l'home ha hagut de seguir, sovint amb dolor i sacrifici. Fins avui han exercit els homes una tirania sobre les dones, igual a la que en dies pretèrits, tingueren els poderosos sobre els humils quan el sufragi era restringit; o el que, encara més antigament, exercien els senyors damunt els servents.

Partidari decidit del sufragi femení, no crec que sigui motiu de canvi notori en la política de les nostres contrades; sempre la dona en un país i època determinada té, si fa o no fa, uns instints semblants als de l'home i és guiada en llurs activitats pels mateixos ideals.

Crec, per tant, que dintre les nostres comarques, la intervenció de la dona de faísol activa en les lluites electorals i en tota la política activa, si no per canviar-ne les directrius, serà de gran utilitat per a donar una mica més de to a la lluita, llevant-li bona part del regust troglodític o jahalinesc que massa sovint té.

III

Fa vint anys que amb uns amics iniciarem les primeres campanyes pro R. P. a Catalunya i sempre més n'he estat un fervent partidari. Llavors, com ara crec que una democràcia ben organitzada ha d'estintolar-se damunt d'un sufragi universal en el qual cada home sigui un vot i cada ciutadà tingui una participació en el govern de la cosa pública, per tant estigui representat dins el clos legislatiu, siguin les que siguin llurs ideologies. Cap altra sistema que el de grans circumscripcions amb llista i representació proporcional no pot donar el resultat de lligar tots els ciutadans als òrgans de govern, cosa a la qual tota democràcia que mereixi el nom de tal ha d'aspirar.

Cap altra sistema millor d'altra part, per donar força i responsabilitat als partits polítics i capacitat als seus dirigents; cap altra que automàticament elimini caciquismes, localismes, inèpcies i vanitats; cap de més eficient per a educar lentament, però segura el ciutadà.

Si les Corts Constituents catalanes es fan per R. P. quedaria demostrada la incapacitat política dels dirigents actuals; i si bé l'apartament secular de les funcions de govern, per part de tots els catalans, explicaria un error de tal magnitud, mai les generacions que vindran no perdonarien la d'avui, que en recobrar la llibertat després de doscents anys d'environament, en donar-nos la nostra llei fonamental, en estructurar la Catalunya nostrada, no hi fossin tots els catalans, no s'hi seatisin tots lligats i representats en el clos on el desig es realitzi, on el somni es plasmí, on l'ideal vagi esdevenint realitat.

C. JORDA

President de la U. S. A. de Catalunya

Per això cal com ells fer intervenir el candau i atacar de ferm les importacions abans esmentades, acabant amb la anomalia present que fa, que mentre França importa aquí gèneres manufacturats, que liquiden drets nascuts del "modus vivendi" signat en novembre de 1931, els nostres exportadors trobin la porta tancada a llurs productes.

Potser seria hora també, que per una vegada, patrons i obrers suruttapers, posats prèviament d'acord, intentessin una acció comú prop del Govern per a demanar ràpidament aquesta o una altra fórmula.

El que cal és una actuació ràpida i decidida perquè sinó correm un gran perill. Zulueta, Ministre d'Estat, va tornar fa pocs dies de Ginebra i París. Va ésser preguntat sobre l'estat de les gestions fetes prop de França per arreglar les mútues relacions comercials. Entre elles segurament hi era inclosa la tapera. Contestà que havien acordat nomenar una Comissió amb representants de les dues nacions que estudiaria una fórmula d'arranjament. Aquesta estratagema entra de ple en els costums tradicionals de la diplomàcia dels nostres veïns; estirar les converses indefinidament deixant, però, subsistents els efectes. Vingui la Comissió i la discussió, però abans que Espanya prengui penyes contundents que obliguin a anar depressa. Cal que aquest aspecte sigui tingut en compte i atacar-lo de ferm.

S'escau, referent a això, esmentar un fet que acaba de produir-se mentre Zulueta tornava de París. El Govern francès ha quedat autoritzat per a augmentar la taxa d'importació de 2% a 6% sobre productes fabricats que s'importin. Els nostres tapers hauran de suportar aquest altre augment del 4% des del dia primer d'abril actual.

Per a acabar, crec precis repetir un paràgraf que escrivia el mes d'octubre darrer en un article publicat en un diari gironí:

"Mentrestant, unes nacions procuren afamar les altres amb barreres arancelàries inaccessibles i els tractats comercials són burlats per lleis complementàries al marge dels pactes internacionals. Aquests pactes esdevenen així "chiffons de papier".

RAFAEL PORTES

Partit Catalanista Republicà

Diuenge passat es reuní a "Res-sorgiment" de Ripoll el comitè comarcal del P. C. R. en el Partit de Puigcerdà, acordant quedar constituït pel representant de Ripoll, com president, i pels de Puigcerdà, Sant Joan de les Abadesses, Ribes de Fresques, Campardon i Campdevànol.

S'acordà la intensificació de la tasca de propaganda, amb la organització de nuclis adherits i actes públics, el primer dels quals tindrà lloc a Ribes de Freser en data que oportunament es fixarà.

***
Pel diuenge dia 17 d'abril el P. C. R. inaugurarà la seva campanya de mitings amb un que tindrà lloc a Casà de la Selva, en el que hi pendran part la senyoreta Anna Muria i els senyors Camps i Arboix i Martí Esteve.

CAIXA D'ESTALVIS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

SUCURSAL DE GIRONA

La Caixa d'Estalvis de la Generalitat de Catalunya, Sucursal de Girona, durant els dos primers mesos de la seva actuació, ha verificat 1.020 operacions amb un import total de pessetes 1.835.797'67.

xer la funció social de la propietat. Quant a l'enseyament no s'ha de confondre la llibertat de la càtedra respectada en la constitució, amb el monopoli que, de fet, gairebé exercien les ordres religioses. I pel que es refereix a la religió, la proclamació del laïcisme de l'Estat, i la llibertat de cultes és un postulat ineludible de l'emancipació de la societat civil de tota tutela, sense que això impliqui cap persecució, com volen donar a entendre."

BOTIGUES I FAÇANES

Els aimants del clos ciutadà, tenen sempre l'atenció desperta quan deambulen per carrers i places. Com que l'amor és el vehicle de la coneixença, Aquest exemple de perseverant prui-pam a pam totes les coses que són fesomia de la ciutat benamada, coneixen tots els detalls i copsen totes les transformacions que en la ciutat s'operen, i sobretot s'alegren de totes les millores que es practiquen, de l'ordre que siguin, i que contribueixen a donar al conjunt urbà un millor aspecte.

D'uns pocs dies ençà hem inaugurat a Girona l'exemplis d'una botiga que ens fa quedar bé: la dels germans senyors Carbó, dels Quatre Cantons. Aquest exemple de perseverant pruija de millorament comercial, en consorci amb un afany d'esplendidesa en la forma, caldria fos imitat pels nostres comerciants, molts dels quals encara s'avenen a tenir obertes tendes esquifides i poc presentables, que allunya, més que no pas atrauen una clientela sensible. Si el món camina, cal transformar-se, progressant, per a no llanguir en una viu-viu implacable.

D'uns pocs dies ençà, hem pogut observar que es reconstrueixen moltes façanes. Es ben d'elogiar aquesta tendència, que tant de bo s'encomanés a tots els propietaris gironins.

Girona és vetusta, per què porta un llast de xacres doloroses, imposades pel fet d'un passat que marcava lleis al seu urbanisme. A Girona, que ha viscut sempre sota la preocupació de l'escomesa bèllica, sota la llosa de plaça forta que li obligava a fer el major nombre de coses en l'espai més reduït, li costa un sentit modificar el seu aspecte extern. Per això, és per tots els gironins un deure de ciutadania el tenir cura de l'aspecte extern de la ciutat i un deure el de lloar l'esforç dels que contribueixen a disminuir la deformitat urbana que els segles ens han acumulat.

CATALANISME RADICAL

El miting dels elements d'"Estat Català" de diuenge passat al Palau de Projeccions, ha iniciat la represa d'una modalitat del catalanisme que des de la instauració de la República s'havia mantingut apagada. Era la interrupció d'un estat d'esperit tradicional, que un dia es redossà en l'Unió Catalanista, que després desplegà bandera a l'entorn de Macià i que ara ha plantat diverses petites botigues, desbordant en l'acte de diuenge.

Es aquest el moment oportú per a l'esclat del catalanisme radical? Es difícil de contestar la pregunta, sobretot en relació a la tàctica a seguir davant la imminent discussió de l'Estatut a les Corts.

El cas no deixa però d'ésser simptomàticament interessant. Com a modalitat indiciària no pot menys que plaure a tots els que tinguin del catalanisme una concepció de totalitat, apte per ajustar-se a totes les eventualitats que ens pot reservar el futur. Nosaltres en tenim prou en sentir el nostre catalanisme integral ben viu en el fons del cor, sensible a totes les oportunitats. Així no ens caldrà seguir viaranys maximalistes ni produir veus energumèniques.

No seguirem els viaranys i les veus del catalanisme radical i seguirem fidels a la política que creiem més pro-

Comentari al projecte de la reforma agrària

Ja s'ha fet públic el criteri del govern, en el transcendent problema de la reforma agrària que, dit sigui de pas, rivalitza en importància amb els altres que la República planteja.

El país espera ara, veure, com sortirà el projecte aprovat definitivament per les Corts Constituents, i quina serà en definitiva la tendència que haurà d'informar nostra legislació agrària.

L'agricultura afecta a la gairebé totalitat de la població, i essent a més el fonament de l'economia nacional, és lògic que apassioni i absorbeixi l'atenció de governants i governats.

En altres temps s'hauria afirmat, que per aconseguir la pau interior, caliafer els possibles per assolir el benestar moral i material de tots els habitants. Actualment la lluita volta entorn del benestar material o econòmic.

Per aconseguir-ho, no hi ha cap més camí que buscar una fórmula mitjançant la qual els habitants, puguin per la remuneració de la seva activitat adquirir els mitjans per subvenir les seves necessitats indispensables. A aquesta finalitat ha de contribuir sens dubte una organització de treball que intensifiqui el rendiment, i una organització de les fonts de producció que abaratin les subsistències. Com que gairebé la totalitat d'aquestes provenen de l'agricultura, damunt d'ella cal actuar principalment, racionalitzant-la, en forma que assegurí una fertilitat constant, una producció vegetal i animal variada, evitar l'atur en determinades regions i completar-la amb indústries agrícoles derivades.

Però perquè el capital actiu en l'agricultura en espera de beneficis tolerables, es necessita un ambient de tranquil·litat i seguretat. Confiança en l'estat social que només lleis justes poden aconseguir, i una garantia sobre el resultat de l'activitat a què s'apliqui.

La propietat privada adquirida legítima i legalment no pot ésser obstacle al fi social. No pot aquest prescindir d'aquella, sinó que els interessos mutus han d'ésser concordants.

Això és a grans trets, em sembla a mi, el que el projecte del govern persegueix, i per tant, hem de retre-li nostra adhesió. El govern no ha fet ni més ni menys amb la presentació d'aquest projecte a les Corts, que fer justícia al nou règim.

Ara, potser s'hauria aconseguit amb més eficàcia una parcel·lació racional, reconeixent el dret de concessió a iniciatives privades dels mateixos propietaris, amb les garanties necessàries, com també d'empreses o societats i de cooperatives. Els grans terratinents haurien de contribuir amb el seu esforç a donar impuls a la reforma la necessitat de la qual ningú no pot discutir.

El projecte actual abandona la primitiva teoria de gravar la propietat rústica amb una carga exorbitant. Aquesta orientació és certament plausible, puix que en la oràctica l'haurien arruinada absolutament.

Quant als assentaments, el que més costarà de dur a la pràctica, el govern donant-se compte de la seva transcendència, redueix el nombre, d'acord amb les possibilitats econòmiques del pressupost. Per assentar 65.000 famílies com s'havia pensat de bon començament, l'Institut de Reforma Agrària necessitarà almenys una vintena d'anys. Cal pensar que l'agricultura és en general que necessita protecció, i fóra una imprudència deixar d'atendre econòmicament aquella que es troba relativament organitzada i que és la base de l'economia actual, per atendre excessivament aquella altra, on encara els resultats són eventuals i problemàtics, característica de l'empresa agrícola, independentment de l'acció personal.

En el projecte sembla que domina més la mà del polític que la del tècnic. El problema de la concentració parcel·laria, no apareix degudament atès. La propietat privada ha originat divisions capricioses, sense normes industrials agrícoles que dificulten la bona industrialització conduents a una

producció econòmica. Així com el fatifundi ha d'actuar per disgregació, puix que si el primer és obstacle per la intensificació del benefici, el segon actua sempre en un sentit retardatori indiscutible.

I per últim, no podem passar en silenci una afirmació del projecte, a la qual ens hem de mostrar francament disconformes. Aquesta és la de declarar redimible, d'acord amb una llei que fixarà els tipus de capitalització, la terra que es troba subjecte al contracte típic, conegut a Catalunya pel nom de "rabassa morta". Això és una equivocació en tots sentits, puix que el contracte de "rabassa" no és altra cosa, que un arrendament a llarg termini per la naturalesa del cultiu de la vinya. I què més demarien ara els nostres pagesos que arrendaments a llarg termini?

Prova evident que la temporalitat era i ha estat sempre la nota essencial i característica del contracte de "rabassa morta" és que així ho han reconegut tots el tractadistes i juriconsults que han estudiat l'afar despassionadament. No pot confondre's amb l'enfiteusis de cap manera, puix que la perpetuïtat del contracte és la nota característica de l'enfiteusis, i l'enfiteusis temporal apenes si es coneix en la pràctica.

Victòria Santamaria afirma que participa de la naturalesa econòmic-jurídica del contracte de societat i que pot qualificar-se també de parceria. Es tracta doncs d'un contracte, que tenint analogies amb l'enfiteusis, parceria i fins i tot amb els contractes de societat, puix que el propietari en molts casos intervé en les despeses d'explotació de la finca, cosa freqüent en d'altres contractes de parceria, no pot confondre's amb cap dels esmentats contractes.

I veiem encara l'antiga audiència de Catalunya i més tard el Tribunal Suprem que disposen que als 50 anys deuen considerar-se morts els primers ceps, fixant aquest període de temps com a màxima duració del contracte.

Com a catalans protestem que l'Estat Espanyol vulgui resoldre pel seu compte allò que és d'exclusiva competència del poder de Catalunya, puix que aquestes atribucions de dret civil són conferides per l'Estatut al futur Parlament català.

Amb els seus encerts i amb els seus errors, però, creiem que Marcellí Domingo, ponent del projecte, ha volgut fer honor a aquelles paraules que adreçava al senyor Macià en ocasió en què se separava de l'Esquerra, dient, que era hora de governar i no de conspirar. Aquest és el principal abast del projecte; el d'ésser perfectament governamental.

RAFAEL MASSAGUER

Propostes de millores

Les senyorettes encarregades del servei de telèfons continuen dificultant el demanar comunicació tot seguit d'haver celebrat una altra conferència.

Les nostres queixes no han trobat ressò.

Es per això que demanem la intervenció de l'autoritat governativa, per a cercar solució a la deficiència.

Ens fa vergonya d'insistir sobre el vici de llençar escombraries al riu Onyar per part dels veïns d'ambdues voreres.

Per què no senten aquesta vergonya els que podrien remedar el mal? Senyor Alcalde!...

Notes teatrals

Sabem que Assumpció Casals, la distingida actriu que tan grat record deixà entre nosaltres per la seva clara actuació en el nostre Teatre Municipal, està completament restablerta de la malaltia que l'ha tinguda allunyada de les taules durant prop de tres mesos, i que amb el notable primer actor i director Josep Bruguera han format companyia i es preparen per actuar en una important població de Catalunya.

En nom de l'esmentada actriu, i en la impossibilitat de fer-ho ella personalment, donem les gràcies a tots els que s'han interessat per la seva salut.

La setmana

UN ANY DE VIDA

Fa un any que l'ensenyà tricolor de la República oneja impulsada pels vents d'Espanya. Fa un any, que a Catalunya, l'ensenyà de la República s'agermana amb les quatre barres, i les dues ensenyas llueixen a ple sol els colors que simbolitzen la voluntat indestructible del nostre poble.

Hem transcorregut un any baix el nou règim; fóra molt convenient que cada ciutadà, que deu mirar la marxa dels fets polítics com a cosa vertaderament pròpia, clogui un moment els ulls, esmunyi la memòria, i calculant amb el criteri i les idealitats pròpies; passi balanç de la vida del primer any de República. Què s'ha fet amb encert?; què s'ha fet equivocadament?... i finalment, el resum, la liquidació... i la deducció.

Si el voluntariós comptable que calcula el balanç és un enyoradis de les fastuositats i pompes de la monarquia; si és un ex perseguidor de favoritismes o un ésser d'escrupolositat nul·la que trobava en l'anterior règim camp idoni per realitzar els seus plans, us notificarà que el resultat és negatiu i catastròfic.

Si el càlcul el traça una ploma roja, us dirà que considera el resultat com un positiu fracàs, doncs no s'han sabut aprofitar els moments propicis per arribar a la vida enlluernadora que il·luminaria la doble emblema de la falç i del martell.

Un dels infinits indiferents que hi ha a Espanya, (sens dubte dins el cens polític és la classificació que quedaria en majoria), us dirà que reconeix bones tasques en molts aspectes, però el seu poc liberalisme i la seva infima democràcia li farà criticar solucions(?) religioses i socials. En aquesta liquidació hi veuria un llum y benefici, i si redactés una memòria comentant el balanç, al tractar de perspectives pel futur, diria: esperançadores impressions pel pervindre.

Si us topeu amb un republicà exaltat, un d'aquells homes que recorden de l'infantesa l'alba barba de Pi i Maragall, un republicà que tota la vida s'ha dit federal i sempre ha integrat juntes de comitès polítics de poble o de barriada, que l'han distingit els prohoms sentant-lo dalt l'estrada en la celebració d'algun acte públic, un d'aquests clàssics tipus del republicanisme històric, us dirà: tot l'actiu és obra de la República; el passiu, és el lastre de la Monarquia.

Un home centrat políticament, un home qual centre de gravetat polític no es trobi en cap extrem, ni difuminat en la seva massa de manera que el faci indiferent o inestable, us dirà quelcom més i orientarà la brúixola de l'esperança vers la pau dels esperits i la confiança amb nosaltres mateixos. Us dirà, en primer terme, que la República ha fet positivamente, de cara a la cultura i al benestar del poble, el que no haguera fet mai la monarquia, no únicament pel factor temps; per la manca de capacitat directiva i ordenadora dels homes del Borbó. Us dirà, que els homes d'avui uns han assolit un alt respecte internacional, i un prestigi i consideració per part de tots els pobles. Us dirà que l'economia interior d'Espanya avança ràpidament cap al sanejament tant desitjat; que l'autoritat ha mantingut com mai el seu prestigi i, en fi, que l'honorabilitat i la rectitud han presidit sempre els fets republicans.

No deixarà de dir-vos, per altra banda, que les desviacions francament socialitzadores que preten algun prohom revestit amb casaca de ministre, poden resultar perillíssimes. I entre altres objeccions que no esmentem per no allargar, us recalcarà sobre tot que contrasta la magnífica i elogiàble sollicitud dels governants en millorar la cultura de l'infant, amb l'oblit amb que es deixa a les joventuts post-escolars. La desorientació de la joventut i la indiferència abans alludida, són els punts negres on poden fonamentar-se l'incertitud pel futur que preconciben els pessimistes. On va la joventut? On es decantarà la massa a vuit encara indiferent?

Aquest és el problema en el nostre concepte principalíssim, base de les inquietuds que provoquen desconfiances fatals per determinats factors de la nostra economia, que l'han descui-

Correspondències de La Garrotxa

Aquestes últimes setmanes l'atenció política del nostre petit món ha estat concentrat en les discrepàncies entre els components de la Coalició d'Esquerres, que forma la majoria del nostre Ajuntament.

Ha culminat amb la presentació de les dimissions dels Tinents d'Alcalde Sr. Ramon Aubert i Ramon Calm, —que foren discutides en la sessió del dimarts passat i el Sr. Garganta, presentà la dimissió de tot el cartipaç per tal de reformar-lo convenientment.

En obrir-se el debat el regidor obrer senyor Vidal, explicà que les causes de les dimissions eren degudes, a discrepàncies amb l'actuació del Ponent de Cultura senyor Calm, no pas per qüestions ideològiques sinó per qüestions de procediment.

Aclarà que amb la "Concentració Republicana" no hi havia la menor discrepància i en els mateixos termes s'explicà el senyor Garganta, el parlament del qual féu la natural impressió.

A continuació el Sr. Aubert, amplià l'abast de les dimissions diguent que s'havien de solidaritzar amb l'actuació del Sr. Calm, per disciplina de partit i manifestà que de moment s'abstenia de votar els nous nomenaments, però que podien disposar sempre dels regidors republicans per la bona administració i perquè el govern de la ciutat no hagués de passar a les dretes.

Passat a votació s'elegi Alcalde al senyor Ramon Aubert, per 7 vots i 4 en blanc i tinents d'alcalde al senyor Garganta, Boix, Piera i Vidal, per 6 vots i 5 en blanc. Per a Sindic es nomenà el Sr. Iglesias per 7 vots i 4 en blanc. Com es veu votaren en blan 2 regidors de les minories i els 2 de la Concentració Republicana" i per no tenir el nombre suficient de vots que marca la llei quedaren nomenats interinament fins a la sessió del dijous, convocada expressament per això. En aquesta sessió, la votació quedà de la mateixa manera que l'anterior. Donat el caràcter d'interinitat en què ha quedat constituït el cartipaç municipal, s'acordà celebrar una sessió extraordinària per donar-li una solució definitiva.

Per ara i tant la pilota és encara al teulat i no seria res d'estranyar que algun personatge de la Lliga intentés fer una àmplia concentració de forces reaccionàries contra el règim. La intervenció oportuna del Sr. Ametlla a darrera hora i la índole especial de la crisi plantejada permet esperar que les coses quedaran com a-bans i que aquesta crisi no tindrà conseqüències.

Les senyores d'aquesta dotzena i escaig de carlins també volen donar-se a la política i no contentes amb la "Cívica Femenina" perquè té en el seu programa acatar els poders constituïts, seguint les normes pontificies, volen fer una altra "Cívica" que vindrà a ésser un requetè de senyores.

En els aparadors dels magatzems de novetats del nostre amic senyor Muntels, hom ha pogut admirar el càlzer que el bisbe de Perpinyà Monsenyor Carsalade ha regalat a l'església del Tura, en agraïment pel retorn de la campana "Martina" al seu primitiu cloquer. Aquesta valuosíssima joia de la qual s'ha després Monsenyor ha estat, naturalment, la causa del sincer reconeixement de la ciutat, per aquest gest, que ha valgut a Monsenyor, un augment de la gran veneració i estima en què està considerat. Les festes preparades per al vinent estiu seran un èxit indiscutible.

REPORTER

dat els polítics i els governants. Preparen la generació que deuria regir els destins de la República d'ací vint anys, i obliden la seva successió com si els capdavanters d'ara fossin perdurables. Aquesta és per nosaltres la partida més important del Passiu del balanç de la vida del primer any de la República.

Que la poca pressa en la formació dels grans partits republicans, governamentals i estables, que la poca diligència en atendre a la formació política dels joves i l'orientació dels homes políticament joves, no faci desviar a la República en el seu camí vers l'ordre de les coses a que tots aspirem. **K.**

ANTENA

fitosa per Catalunya en l'hora present i d'una major sensatesa eficient.

L'estrella solitària pot ésser llum d'advertiment. Si es vol que minvi lluissors, a Madrid han de comprendre que és l'Estatut, aprovat sense retallades, el nou astre que ha d'il·luminar el camí conjunt de Catalunya i d'Espanya.

TERAPEUTICA

Ens admira que àdhuc homes de seny i bons republicans, demostrin un estat agut de nerviosisme, que es tradueix en crisi de pessimisme, en queixes, en neguifeig.

No ens admira el fenomen en altre mena de temperaments; no ens admira en aquells que senten pel règim una secreta malevolença, ni tampoc en els que viuen a mercè del flux i reflux de reaccions seguides i contraposades. Ens admira, repetim, en homes ordinàriament equilibrats i republicans a prova.

Atureu-vos, si us plau, en reflexionar un moment sobre el que arreu del món representa i ha representat un canvi de règim, com el que ací s'ha operat, i contesteu la pregunta: Es que no creieu que la importància del fet del 14 d'abril no guarda proporció amb el grau de trasbalsament catastròfic que l'ha seguit?

Si la resposta és, com creiem, afirmativa, us aconsellem que cada cop que senti envaït l'ànim d'una preocupació nerviosa, us formuleu la pregunta i veureu com instantàniament sentireu dringar en el vostre esperit la campaneta d'argent d'un confort, que assenyalà la presència d'un temps millor que arriba amb la seguretat de les coses lògiques.

DON JAUME I DON FRANCESC

El nostre don Jaume per antonomàsia és don Jaume Carner, el tercer ministre català de la República i el segon ministre català de finances d'un govern d'Espanya.

El primer fou Francesc Cambó, també familiarment anomenat don Francesc. En els temps de la Monarquia, en hores difícils per la hisenda espanyola, anà Cambó, el gran Cambó d'aleshores, a salvar el país d'un desastre financer. Ben dotat de totes les armes de la competència tècnica i voltat de tots els prestigis d'estadista, don Francesc intentà posar remei a les finances públiques. Tot i que no era en moments de trasbals, tot i que no havia passat cap Dictadura de set anys, tot i que no hi havia crisi de treball, sinó abundància de post-guerra, Cambó, víctima de la política d'intriga que manejava rera cortina el monarca trapella, va caure sense haver pogut fer-se odiar, com digué, del contribuent, a qui volia afligir a impostos. Personalment Cambó guanyà crèdit en passar pel ministeri; políticament, l'ambient meticic de les esferes governants, l'asfixià.

Don Jaume amb menys fums, però amb aquella assenyada voluntat del bon burgès català, ha pogut fer de dictador en l'esfera governamental de la República, imponent retallades de somnis, imponent reduccions de despeses, imponent ajornaments d'un seguit de coses, que eren el pa i la sal de la ideologia del nou règim.

Per què fracassà D. Francese i per què ha reeixit Don Jaume? Per l'amibia. Per la bondat d'una política a cor obert. Per les ganes de tots, àdhuc els que s'equivoquen, de fer-ho bé. Per una major honestedat general. Per no haver de patir velleitats de cambra règia ni les males passions d'un règim corromput.

LLEGIU-LO

Ja que parlem de pressupostos i del ministre català que els ha confeccionats, és d'aconsellar la lectura íntegra del discurs que pronunciarà el senyor Carner, a l'acabament de la discussió de totalitat del pressupost d'ingressos.

Llegiu-lo i no us pesarà. Pel contrari

DENÚNCIA PÚBLICA

Demagògia inconscient

Diuenge passat al "Cinema Montgri" de Torroella, es va celebrar un míting d'Esquerra republicana, amb oradors vinguts de Barcelona.

Entre els que feren ús de la paraula, amb més menys d'encert, hi figurava el diputat a Corts per Barcelona senyor Riera i Puntí.

Per conducte fidedigne i ben controlat, sabem que aquest senyor digué, entre altres coses, el que segueix: "La terra que treballem és vostra; les fàbriques són vostres. Si encara no les teniu és perquè no voleu. Preneu-vos les terres, preneu-vos les fàbriques."

Aquestes paraules demostren per la seva inconsciència la mentalitat d'aquest senyor, diputat a Corts. No ens interessa, però, el que pugui dir un home que demostra tan ínfimes facultats de discerniment polític.

En les campanyes republicanes per les comarques de Girona, el llenguatge demagògic no té precedents, perquè els partits republicans locals no han comès excessos verbals de cap mena; ni per a tenir l'assistència de les masses, han necessitat de recorre als grans mots impropis de polític que saben el que són les responsabilitats de governar un poble i que saben al que els obliga l'estar enquadrats en partits que es diuen liberals.

Interessa, doncs, prevenir aquests excessos des d'un començament i cridar l'atenció de les organitzacions adherides de poc a l'Esquerra, aliades del partit catalanista republicà en les darreres eleccions i col·laboradores d'una política conjunta fonamentada en la més estricta i lleal cordialitat.

Amb els procediments com el denunciat, d'una estulta demagògia, ensaïm altres conseqüències que enganyar el poble encenent entusiasmes que després el desengany ha d'apagar, es fa obra pertorbadora i per tant contrària a la mateixa República, a més de fer-se una tasca tan poc honesta com és prometre el que no es pot donar i assegurar allò que per endavant se sap que no ha de tenir realització.

Sobre el cas i d'una manera especial, cridem l'atenció d'homes tan equànimes i amics nostres, com els senyors Santaló, Quintana, Irla, Laureà Dalmau i Puig Pujades.

Escriuen d'Arbúcies

El diumenge dia 3 tingué lloc a Arbúcies amb una gran concurrència de gent del poble i forasters el descobriment de una làpida a honor de Santiago Rusiñol donant el nom a la que fou fins ara Plaça Nova. Assistiren a l'acte tots els representants de l'Ajuntament i autoritats civils, ultra una representació de cada una de les entitats locals. A la cerimònia l'Alcalde senyor Josep Pol cedi la paraula al novell poeta arbucienec en Rafel Vilà Barnils el qual elogió l'obra de Rusiñol amb tots els seus aspectes, i les últimes pintures que el malaguanyat pintor havia copiat d'aquells vells ericóntorns; en finalitzar el seu brillant discurs fou entusiàsticament aplaudit.

Acte seguit el jove Fèlix Graells Farró llegí un bell poema dedicat a la memòria del mestre, que no cal dir-ho també fou objecte de grans aplaudiments.

I finalitzà l'acte el batlle senyor Josep Pol que en vida de Rusiñol fou son predilecte company durant les seves estades a Arbúcies, donant les més sinceres mercès a tothom i fent vots per a que els veïns de la plaça procurin embellir-la de flors i plantes. Acabada la cerimònia l'orquestra "La Arbucienca" tocà tres sardanes que foren ballades amb molt d'entusiasme.

Corresponsal

Costa poc de donar a la multitud una bandera; com més llampant i més virolada més seguidors tindrà. Però si el canvi de bandera no és un canvi d'esperit, què val?

NICOLAU D'OLWER

Ajuntament

CARNET D'UN ESPECTADOR

Sessió de segona convocatòria, presidida pel senyor Miquel de Palol. Assisteixen els regidors senyors Dalmau, Busquets, Vidal, Pascual, Varderí, Escatllar, Rahola, Colomer, Ribas, Vilardell, Cerezo, Tomàs i Bonmatí.

Aprovada l'acta anterior, es llegeix la correspondència i despatx oficial. Cal remarcar: instància de la Cambra de la Propietat demanant rectificar la categoria d'uns carrers; altre de la professora senyora Peramateu denunciant mal estat del local escola que regenta, i altre de la Econòmica d'Amics del País referent a Festa del Llibre; demanda per l'Associació de Metges, de la sala de Conferències de la Biblioteca per a una conferència que hi donarà el Dr. Peyri.

Entre els dictamens, s'aproven els tres que hi ha de la Comissió d'Hisenda sobre concerts de parades, crèdit per a pagament de despeses de reconeixement d'obres del salt d'aigua de Pedret, i aclariment i modificació normes administratives.

De Foment, un, denegant a Paulí Roig permís per a instal·lar parada a la Rambla de Verdaguier.

De la Central, declarant hoste de la Ciutat al professor Vossler, il·lustre professor alemany, que tant s'ha distingit en les festes del Centenari de Goethe.

Hi ha tres proposicions: Una de Foment ampliant en tres mesos la pròrroga per a renovar façanes. S'aprova. Altre de la Central demanant un vot de confiança per a la celebració de festes del primer aniversari de la República. S'aprova. I altre de la minoria regionalista sobre festa de Sant Jordi. La defensa breument el senyor Tomàs, dient que no demanen cap festa de caire religiós, sinó de caràcter patriòtic i que passi a la Comissió per el seu estudi.

Als precís i preguntes cal remarcar: un del senyor Bonmatí per a que, havent desaparegut el mal olor de l'aigua potable, s'analitzi aquesta i es faci públic el dictamen, per a coneixement del públic. La Presidència li diu que periòdicament es fa l'anàlisi de l'aigua potable i la de les fonts; però que es tindrà en compte els desitjos del senyor Bonmatí; el senyor Ribas demana es renovin, per el seu mal estat els rètols de les entrades de la ciutat que diuen "Prohibida la mendicitat", el senyor Tomàs sobre instal·lació d'aigua a les obres de les Escoles de Pedret que aclareix el senyor Busquets; del mateix senyor Tomàs sobre la puja experimentada en el preu de les verdures, per si l'Ajuntament té maneres, i mitjans d'intervenir-hi. I per últim el senyor Colomer, planteja una qüestió molt interessant: la de l'urbanització de la plaça del Carril. Demana al senyor Palol què aprofitant un dels viatges que fa a Barcelona per a la organització de la Unió de Municipis Catalans, s'assabenti de la manera com es podria portar a cap la reforma que proposa, que tan ben vista seria de la ciutat. La plaça del Carril, per ésser una de les entrades preferents de Girona, necessita una urbanització adequada, que donaria als ulls del vianant una impressió favorable per a la Ciutat. Diu que si és necessari la cooperació del senyor Santaló tant a Barcelona com a Madrid se li demani i no dupta que amb voluntat es podrà anar a la urbanització de la Plaça del Carril.

La moció del nostre amic senyor Colomer ha estat molt ben rebuda pels senyors regidors i públic per ésser una bella iniciativa.

El senyor Palol exposà l'idea de què s'ornamentà definitivament el saló de sessions demanant s'acordés utilitzar l'escut que antigament hi havia al Portal de l'Angel, que és una verdadera obra d'art i que s'adiu amb el caràcter del saló. La proposta del senyor Palol va ser acceptada i lloada unànimament.

Amb aquesta han estat dues les intervencions dels regidors d'Acció Catalana que han meregut i mereixeran l'elogi de tots els gironins.

I sens res més a dir, s'aixecà la sessió.

FRIC

Llegiu i propagueu VIBRACIÓ

Noticiari

La Junta Provincial de Protecció a la Infància ha acordat entregar mil pessetes a l'Associació de Caritat; mil a la Cantina Escolar; 200 al Patronat pro-presos i 500 a l'Alcaldia, per ésser repartides entre els pobres el dia 14, amb motiu del primer aniversari de la segona República. Les institucions esmentades obsequiaran, aquell dia, als seus afiliats, amb un àpat extraordinari.

Dilluns passat i a les deu de la vetlla, tingué lloc en el saló de sessions del nostre Ajuntament, l'acte inaugural del Centinari de Goethe.

Hi prengueren part amb brillants parlaments el Dr. Valbuena, de la Universitat de Barcelona, i el senyor Karl Vossler, en representació de les Universitats alemanyes, als quals acompanyaven el senyor Duran i Samper, en representació de la Generalitat de Catalunya, el Dr. Apraiz, President del Comitè del Centinari, el senyor Borrás, Secretari, el President de l'Institut de Cooperació Intel·lectual Hispano alemana, la poetessa Anna Maria de Saavedra i altres personalitats.

Obri l'acte l'Alcalde accidental senyor Miquel de Paloi, el qual donà la benvinguda als il·lustres conferenciantes. El Dr. Valbuena donà una interessant conferència sobre els Prefausts espanyols; el Dr. Karl Vossler parlà de l'aspecte humà de Goethe, que interessà vivament a l'auditori, i finalment clogué l'acte el Governador senyor Ametlla amb un parlament de gràcies.

Tots els oradors foren molt aplaudits, per un públic nombros i selecte, que omplèn tot el local.

El B. O. de la província anuncia un concurs per a cobrir les vacants de Secretari en propietat i suplent del Jutjat municipal de Llagostera. Els aspirants a ocupar aquestes places hauran de presentar les sol·licituds corresponents a aquell Jutjat municipal en el terme de trenta dies comptant des de l'aparició d'aquest avis en el Butlletí Oficial.

Per ordre del ministre de la Guerra s'ha disposat que demà diumenge es faci la jura de la bandera a totes les guarnicions de la península, per a tots els reclutes incorporats en l'últim reemplaçament.

Ja no és necessària la presentació del certificat del metge civil, en el cas de que els soldats de quota es donguin de baixa per malaltia. S'ha disposat que d'ara endavant es comprobaran les malalties per mitjà dels oficials de Sanitat Militar.

A Figueres, el dia 18 d'aquest mes i en el local social Atenea es celebrarà un acte commemoratiu del centinari de Goethe, en el qual hi pendran part els senyors Manuel de Montoliu i Joaquim Xirau.

Figueres es prepara a celebrar dignament el primer aniversari de la República. L'Ajuntament està ultimant els detalls del programa dels festeigs que tindran lloc el dia 14. Hi haurà una parada militar a la Rambla, audicions de sardanes i una gran festa infantil en el Parc-Bosc, hi haurà també banquets populars i oficials i diversos actes d'afirmació republicana.

Per el Ministeri del Treball i Previsió, s'ha disposat que les eleccions per a designar els sis Vocals efectius i suplents de cada representació que han d'integrar el Jurat Mixte del Treball del Comerç de Girona se celebrin en el terme de vint dies, comptant des del dia 3 d'aquest mes. La representació patronal del Jurat serà elegida per l'Unió Comercial de detallistes de Girona, Unió Patronal de Girona, Unió Gremial de Sant Feliu de Guixols i Unió Gremial de Figueres. La representació de Dependents de Comerç i de l'Indústria de Girona i les entitats expressades hauran de trametre

llurs actes respectives d'elecció al Delegat Regional del Treball a Barcelona, el qual farà l'escrutini i l'enviarà al Ministeri junt amb les actes d'elecció parcial.

El proper dimarts, dia 12, arribarà a Girona la senyoreta Margarida Nellen, diputada a Corts per Badajoz.

A les 7 de la vetlla, donarà una conferència al saló de la Biblioteca Municipal sobre el tema "Les Musses del Romanticisme Espanyol".

A les deu de la vetlla pendrà part en l'acte organitzat, al Centre d'Unió Republicana, junt amb els diputats per Girona senyors Santaló i Quintana.

Han estat nomenats els següents mestres interins: de Port-Bou, Na Pilar Burguet Abella; de Pont Major, En Josep Droguet Antillach; de Caralps, En Josep Mediñà Taberner, i de Casà de la Selva, En Miquel Martí Bufill.

S'ha comunicat a l'Alcalde d'Olot, com a president de la junta administrativa de l'Hospital de Sant Jaume, que la senyora Sabina Sureda, que morí recentment a Barcelona, ha deixat tota la seva quantiosa fortuna per l'Hospital de Sant Jaume d'Olot.

No cal dir que aquest gest ha meregut els elogis de tota la ciutat i comarca.

Per el proper dia 15 del corrent mes el Jutjat de 1.ª Instància d'Olot anuncia la subhasta d'un solar propietat de l'Estat, emplaçat entre els carrers de Santa Cristina i Santa Creu.

Els examens generals de Procuradors se celebraran cada any en les Audiències Territorials durant el mes de maig, seran admesos els aspirants majors d'edat que acreditin haver complert els vint-i-tres anys i reunixin les demés condicions reglamentàries.

Han sortit cap a la nostra ciutat i cap a Figueres els soldats sobrants d'un regiment de Melilla els quals seran destinats respectivament entre els batallons de muntanya núms. 2 i 3.

La "Caixa Rural de La Bisbal", ha acordat dissoldre's per haver arribat a la fusió amb la "Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis", la qual s'ha fet càrrec de l'actiu i passiu de l'esmentada societat.

La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, té el propòsit de continuar prop dels agricultors, la meritòria tasca que venia acompanyant la "Caixa Rural" de La Bisbal.

Per al dia 9 de maig la Comissaria delegada a Girona del Govern de la Generalitat a Catalunya, anuncia les següents subhastes:

Obres de proveïment i inversió de pedra trencada per a l'arranjament del Ferm del camí veïnal de Banyoles a Gallinés, amb branca a Fontcuberta, essent el pressupost de contracta 44.240 pessetes.

Arranjament del ferm dels camins veïnals de Fortià a Riudoms i de Fortià a Castelló d'Empúries, el pressupost de contracta és de 38.482 pessetes.

Ha mort en aquesta ciutat, la bondadosa esposa de nostre benivolgut amic i regidor de l'Ajuntament de Girona, senyor Joaquim Tordera.

L'acte de l'enterrament, molt concorregut, palesà les simpaties de la família de la finada.

Al senyor Tordera i fills, l'expressió del nostre més sentit condol.

Llengua pròpia, esperit propi, cultura pròpia constitueixen el gran fet nacional. Catalunya té aquests senyals inequívocs. Catalunya és nació. ¿Què hi fa que els textos oficials li diguin regió de la nació espanyola? Una Constitució i un Estatut duren anys. La cultura i l'esperit i la llengua d'una nació duren segles.

ROVIRA I VIRGILI

hi apendreu molt, lector. Hi apendreu molt, sobre coses abstractes, que us semblaran mengívols a través de la paraula llista, transparent, rotunda del ministre nadiu del Vendrell. Hi apendreu, en una paraula, perquè ho entendreu sense esforç.

No hi ha elucubracions de teoritzant, ni suficiències erudites, ni metafísiques de tècnic. Res tant embafador com un que es creu tècnic parlant sobre temes econòmics. L'economia, contra el que sembla de primer antuvi, és almenys, una ciència tan empírica, tan empírica i tan hiperbòlica, com la teologia.

Ni tecnicismes, ni teologies, trobareu en el discurs de Don Jaume. Però si realitats i substància fetes carn viva.

Els que, encimbellats en la pedanteria de la suficiència, miren per sobre l'espatlla, la porfia admirable i la sensatesa tota casolana del nostre ministre d'Hisenda, potser somriuran del que diem. Ells podran somriure. Don Jaume irà fent, tot pensant, taujà com un bon masover gros, que ja li tocarà riure l'últim.

El discurs del ministre és tot un discurs i l'home que el pronuncia és tot un home.

EL PACTE AMB EL JOC

Es parla de reglamentar el joc i el tema és prou interessant per a que no tinguem la tentació d'encetar-lo.

Reglamentar el joc és tant com establir un pacte amb el joc. Aquestes reglamentacions i aquests pactes ens semblen no solament il·lícits, sino de més a més, contraproductius.

Il·lícits en quan no és moral l'aprofitar del vici, maldament sigui revestint el pacte amb pretextos utilitaris d'ordre benèfic. Els pocs escrúpols de prelat i monges que beneficiaven del joc, fou motiu d'escàndol per les concències rectes uns anys enrera no massa felixos.

Contraproductius, per que el vici tolerat és més assequible al ciutadà mig, per manera que no s'ha de fer cap esforç ni vèncer masses escrúpols per a relliscar poc a poc en la pendent... després qui gemega ja ha rebut.

S'ha demostrat que sense joc prohibit es vivia. S'ha demostrat que sense donar facilitats al joc prohibit, hi havia centenars i milers de ciutadans que no n'eren víctimes, per allò de que l'ocasió fa el lladre.

Intentar una acció contrària, és una calamitat que s'anuncia com possible.

Ens dolrà que sigui un règim republicà el que pugui autoritzar una cosa que és metzina pel poble.

No obstant, tots els vents no sembla bufin gaire propicis a concedir la reglamentació. Ens plaurà de veritat que així sigui.

El diumenge esportiu

Demà diumenge, tindrà lloc a l'Estat de Vista Alegre, dos interessants partits de futbol. El primer començarà a tres quarts de tres de la tarda i jugaran el primer equip de l'Armentera F. C. i el reserva del Girona F. C.; el segon començarà a dos quarts de cinc i jugaran els primers equips del F. C. Badalona i Girona F. C. Aquest partit serà el primer que es jugarà del "Torneig copa Llevant".

Probables equips que arrencaran a la Girona amb els següents jugadors: Puig, Martinell, Oriols, Flavià, Comas, Vilar; Ferrer I, Pueyo, Clara, Escuder i Ferrer II.

Equip "B": Boix, Dispés, Farró, Teixidor, Pla, Ayats, Simón, Amadeu, Miquel, Trias i Tarradellas.

El Girona F. C. diumenge guanyà el primer partit del "Trofeu Generalitat"

El passat diumenge es jugà a Vista Alegre l'encontre Girona-Júpiter, amb el resultat de tres gols a un favorable al primer.

L'interès que l'afició gironina sent per aquest torneig, és ben encoratjador pels directius del nostre club, tota vegada que malgrat el fort vent que bufà tot el diumenge, el camp estava força animat d'un públic entusiasta, que no pogués entusiasmar-se més que en comptats moments...

Amb quaranta cinc minuts de retard començà el match. El públic, força mansoi, saludà... els jugadors amb lleugeres mostres de protesta.

Començà l'encontre amb boniques combinacions per totes dues parts i als quatre minuts de joc una bona combinació de tota la línia davantera del Girona donà lloc a Clara, de marcar el primer gol de forma impecable, essent rebut amb nodrits aplaudiments. La jugada fou magnífica. Centrat el baló i reempenya de bell nou la lluita, vejem que els jugadors del Júpiter en comptes de reaccionar, decauen, aconseguint tots que el respecte s'aburreixi amb tota l'extensió de la paraula. Durant tot el transcurs del partit ja no ens és possible copsar cap jugada de qualitat.

El segon gol l'aconsegueix també l'equip propietari del camp, a conseqüència d'un corner. El tercer de la tarda, el marcà l'equip foraster després d'algunes arrencades sense ena ni glòria.

Quant el públic es disposava a abandonar el terreny de joc — manaven cinc minuts per acabar el partit — els jugadors locals es despertaren... el públic pren part en el reviscolament dels nostres equipiers, i és novament Clara que de forma mestriosa aconseguix el tercer punt i últim de la tarda; acte seguit fineix el partit.

En resum ha estat un partit de mal futbol i jugat sense entusiasme, que és el més lamentable.

El partit fou guanyat per el porter Puig i el davanter centre Clara. Martinell estigué força acceptable igual que Ferrer.

El vent, que no parà un sol moment, contribuí a fer més insuportable aquest match, que per el preu de tres pessetes a que fan pagar l'entrada general, hom podia esperar-ne quelcom millor.

TROFEU GENERALITAT

El Badalona s'adjudica el Trofeu, guanyant netament al Martinenc.

Últims resultats

Girona-Júpiter, 3-1.
Badalona-Martinenc, 5-0.

	Puntuacions			Gols		
	J	G	E	P	F	C
Badalona	6	4	1	1	16	7
Martinenc	5	3	0	2	12	10
Júpiter	6	2	1	3	12	11
Girona	5	1	0	4	7	19

El propassat diumenge ja va quedar aclarit aquest torneig, amb la formidable victòria del Badalona sobre el Martinenc, victòria que tothom ja esperava, però no es creia que els badalonins en sortissin amb tanta superioritat.

Per al proper dijous dia 14, amb motiu de les festes que se celebraran arreu d'Espanya, està assenyalada la data per a celebrar l'últim partit que resta a jugar del "Trofeu Generalitat" el qual tindrà lloc entre els equips Girona - Martinenc, en el camp de Vista Alegre, el qual promet ésser molt interessant.

NO ÉS QUESTIÓ DE BON GOVERN NI D'ADMINISTRACIÓ; NO ÉS QUESTIÓ DE LLIBERTAT NI D'IGUALTAT; NO ÉS QUESTIÓ DE PROGRÉS NI DE TRADICIÓ: ÉS QUESTIÓ DE PÀTRIA. (Prat de la Riba)

Mirador esportiu

Dos atletes del G. E. i E. G. correran el XIII Gran Premi Jean Bouin

Hom dona com a descomptat el gran èxit de la celebració d'aquesta tradicional prova del calendari català, que es correrà el matí del 14 del corrent a Barcelona.

Els atletes inscrits sobrepassen dels 300 i hom creu que a l'hora de tancar les llistes d'inscripcions encara augmentarà el nombre.

Vilà i "Botero" atletes del G. E. i E. G. també pendran part en la gran carrera, amb la categoria de neòfits. Ens dol que el simpàtic defensor del Grup, l'Esteve, es trobi en aquests moments indisposat, cosa que priva a Girona d'un dels fermes esportius que millor l'haurien representada.

Desitjem que els dos atletes gironins els acompanyi la sort en tot moment, ja que no els mancarà llur entusiasme.

Girona, també celebrarà l'aniversari de la República amb un doble festival esportiu.

Amb motiu de l'aniversari de la República, el proper dijous dia 14, en el camp de Vista Alegre tindrà lloc un festival atlètic a càrrec del Grup de Girona amb la col·laboració del campió i recordman d'Espanya En Miquel Arèvalo.

Es celebraran diverses proves, i Simón, atleta del Grup, intentarà batre el record sobre el quilòmetre.

Aquest festival atlètic, tindrà lloc a la mitja part del match que es disputaran Girona-Martinenc.

La jornada es presenta extraordinàriament interessant i cal assegurar un èxit de públic.

Demà diumenge comença a jugar-se la "Copa Llevant"

Tal com anunciarem la setmana passada, ha quedat organitzat el torneig "Copa Llevant".

Componen aquest Torneig els clubs que no prenen part en la promoció, que són els següents:

Júpiter, Badalona, Ripollet, Iluro, Granollers, Sant Andreu i Girona.

Per el Comitè de Competició han quedat designats els senyors Vidal, Burgués i Guardia.

Davant la possibilitat de que els clubs que no participen en la promoció de primera categoria, tinguessin de romandre inactius, els esmentats clubs prengueren l'iniciativa d'organitzar aquest nou torneig, que ha desvetllat un gran interès, especialment a Girona que ha estat molt celebrat per tota l'afició futbolística.

Preparen part en la "Copa Llevant" set clubs i en descansa una cada jornada. El Torneig tindrà primera i segona volta i es jugarà tots els diumenges i dies festius.

Primera jornada, dia 10:
Ripollet-Iluro.
Girona-Badalona.
Sant Andreu-Granollers.

Dos catalans campions del món

Ens plau assabentar als nostres llegidors que un altra català ha vingut ha augmentat la nostra superioritat en l'esport del "billar".

Isidre Ribes acaba de guanyar, a La Habana, el campionat mundial de fantasia, triomfant del nord-americà Charles Peterson.

Actualment, Espanya té dos campions mundials i cal remarcar-ho amb satisfacció, puix que tots dos són catalans i del mateix esport del "billar" amb diferents especialitats.

Secció de base-ball?

Dinen que l'entusiasta esportiu gironí, senyor Ferrer està treballant activament per a fer possible a Girona una secció de base-balistes.

No cal dir que aprofitem l'avinentés per a celebrar-ho.

E. M. MARTÍ